

En agenda inom Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt

Life science & hälsa

2026

En agenda för området Life science & hälsa för att uppnå målen inom Skånes innovationsstrategi

I den strategi för hållbar tillväxt¹ som Skånes Forsknings- och innovationsråd (FIRS) lade fast 2019 identifieras sex specialiseringsområden; Tech, Life science och hälsa, Livsmedel, Avancerade material och tillverkningsindustri, Smarta hållbara städer samt ESS/MAX IV med innovationssystemet Science Village.

För att bättre adressera respektive specialiseringsområdes utveckling bildades områdesspecifika arbetsgrupper. Grupperna är sammansatta av ett brett urval av representanter för området; akademi, små och stora företag, innovationsfrämjare och offentlig sektor.

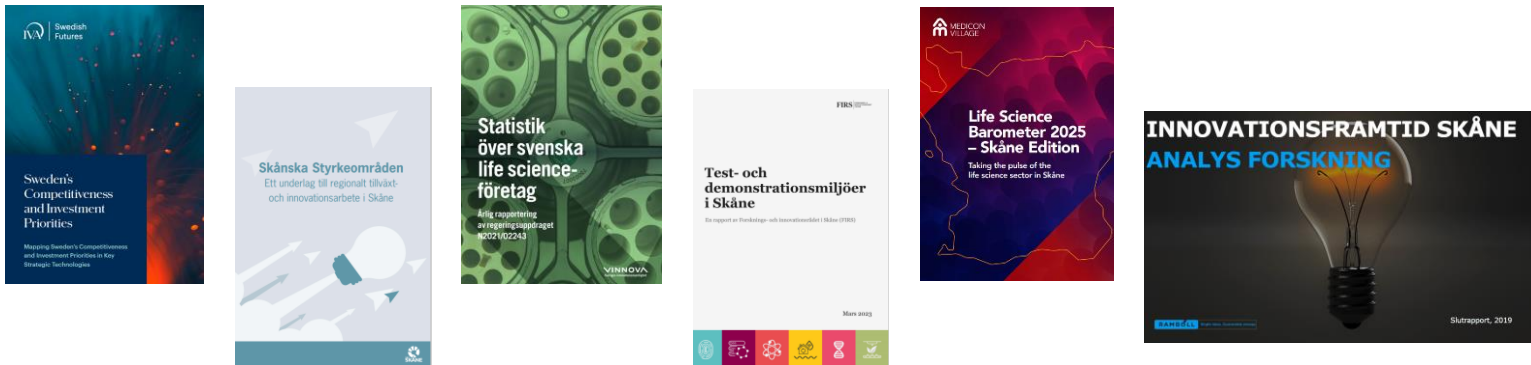
Målet för grupperna är att bidra till hållbar tillväxt i Skåne samt utarbeta och driva en agenda för respektive specialiseringsområde och därigenom:

1. **Prioritera** – identifiera och välja ut de mest angelägna frågorna.
2. **Mobilisera** – stödja relationsbyggande, engagera relevanta parter och tillgängliggöra insatser, exempelvis finansiering.
3. **Kommunicera** – agera expertresurs för FIRS och synliggöra utveckling och framsteg.

Den första agendan för FIRS Life science och hälsa utarbetades 2021. Agendan uppdateras nu mot bakgrund av förändrade omvärldsförhållande och nya nationella life science-strategier i Sverige och Danmark samt en ny EU-strategi för life science. Detta för att säkerställa att FIRS prioriterar och mobiliserar de mest relevanta insatserna de kommande åren. Det är viktigt att poängtera att agendan inte är en enskild angelägenhet för varken Region Skåne eller FIRS Life science-grupp utan syftar till att samla, rikta och förstärka forskning, innovation, produktivitet och utveckling i hela Skånes life science-sektor. Agendan förtydligar också vad Skåne bidrar med till resten av Sverige och Europa i uppfyllandet av den svenska life science-strategin och EU's life science-strategi. I detta sammanhang spelar även "Deklaration mellan Sverige och Danmark i samband med Öresundsbrons 25-årsjubileum" en roll. I den framhålls särskilt ambitionen att utveckla svensk-dansk kompetens, forskning och konkurrenskraft inom områden som life science — bland annat genom samarbete inom forskning, grön omställning och teknisk innovation. Dessa gemensamma åtaganden utgör en strategisk ram som

ytterligare förstärker Skånes möjligheter att bidra till och dra nytta av den gränsregionala utvecklingen.

Agendan vilar på flertalet analyser av Skånes styrkor inom forskning och innovation samt position inom life science.

Sweden's Competitiveness and Investment Priorities, Skånska Styrkeområden, Statistik över svenska life science-företag, Test- och demonstrationsmiljöer i Skåne, Life Science Barometer 2025 – Skåne Edition och Innovationsframtid Skåne

FIRS ambition är att agendans mål också ska bidra till Agenda 2030-målen. Innovation och entreprenörskap har av FN lyfts fram som en särskild nödvändighet för att ha en chans att nå de globala hållbarhetsmålen. Med detta i beaktande bedöms Skånes life science- och hälsosektor ha särskilt goda förutsättningar att bidra – i Skåne, Sverige och globalt – inom målområde 3, 8 och 9 inte minst genom kraften i näringslivet. Även om vi primärt pekar på kopplingen mellan området Life science & hälsa och tre nedanstående målområden kan inget av de 17 målen emellertid uppnås på bekostnad av ett annat och framgång krävs inom alla områden för att det övergripande målet med Agenda 2030 ska kunna uppfyllas.

Därför ska: Agendan för specialiseringsområdet Life science & hälsa aktivt bidra till målsättningar och aktiviteter som tydligt bidrar till Agenda 2030 i allmänhet och målområde 3, 8 och 9 i synnerhet.

FIRS, mars 2026

Medlemmar i FIRS-gruppen för Life science & hälsa, mars 2026

Sofia Gerward, ordförande för FIRS-gruppen och Global Medical Director CVD, Novo Nordisk A/S

Anette Steenberg, VD, Medicon Valley Alliance

Ebba Fåhraeus, senior advisor, SmiLe Venture Hub

Jeanette Karlsson, Ordförande Lif Södra

Jesper Petersson, Forskningschef, Region Skåne

Malin Bornschein, VD, Medeon

Marie-Louise Lövgren, processledare Life science & hälsa, Region Skåne

Micael Gyröei, Invest in Skåne

Niklas Nilsen, vice dekan, Medicinska fakulteten, Lunds universitet

Petter Hartman, VD, Medicon Village innovation

Stefan Jovinge, forskningschef, Skånes universitetssjukvård, Region Skåne

Ulrika Ringdahl, VD, SmiLe Venture Hub

Mer information om FIRS och Skånes innovationsstrategi finner ni på sista sidan i detta dokument.

Innehållsförteckning

Life science & hälsa i Skåne och Medicon Valley	6
Europeiska och nationella strategier för life science	7
Prioritering 1. Skåne och Medicon Valley ska vara en av världens mest attraktiva platser för etablering och expansion av life science-bolag	10
Stärkta förutsättningar för kommersialisering av forskning	10
Positionera Skåne och Medicon Valley som en attraktiv destination för riskkapital och investeringar inom life science	10
Identifiera behov och strukturer för olika finansieringsmodeller	11
Prioritering 2. En sammanhållen värdekedja för forskning och innovation i världsklass	13
Starka lokala forskningsmiljöer som motor för preklinisk och klinisk excellens	14
Förbättra förutsättningarna för fler och bättre kliniska läkemedelsprövningar	15
Starka förutsättningar för implementering av innovationer	15
Öka nyttjandet av Skånes forskningsinfrastrukturer	16
Prioritering 3. Stärkta förutsättningar för förebyggande insatser med fokus på precisionsprevention	18
Precisionsprevention i praktiken	18
Nya ekonomiska incitament för prevention	19
Prioritering 4: Framtidens kompetensförsörjning gör Skåne till en globalt konkurrenskraftig life science-region	20
Attrahera och behålla internationella talanger	20
Främja rörlighet och livslångt lärande	20
Framtidssäkra utbildningssystemet	21
Vad är FIRS?	23
Referensläsning	24

Life science & hälsa i Skåne och Medicon Valley

Life science-sektorn omfattar de företag, universitet och högskolor samt offentliga aktörer, som genom sin verksamhet bidrar till att främja människors hälsa. För att tillgodogöra den utvecklingspotential som finns i sektorn i Skåne krävs ett strategiskt helhetsgrepp med tydliga prioriteringar. Det behövs bred samverkan och djupa samarbeten, med tydlighet kring ansvarsförhållanden och rollfördelning, inte minst vad gäller hälso- och sjukvårdens funktion för forskning och innovation, för att kunna nå samsyn kring vilka åtgärder som blir nödvändiga från respektive aktör. Patienter, brukare, personal inom vård och omsorg samt idéburna aktörer är centrala i sammanhanget och deras erfarenheter och kompetens måste tillvaratas i förändringsarbetet. Sektorn innefattar forskning, högre utbildning och innovation, utveckling av läkemedel, medicintekniska produkter och behandlingar, samt promotion och prevention, implementering och uppföljning.

Skåne är en integrerad del av Medicon Valley och för att stärka innovations-ekosystemet inom Medicon Valley och öka dess internationella attraktionskraft krävs en tydlig strategi som främjar utveckling och tillväxt av konkurrenskraftiga bolag.

I en bransch med stor bredd i affärsmodeller, riskprofiler och kapitalbehov krävs samverkansmiljöer, test- och valideringsmöjligheter samt god tillgång på kapital och kompetens. Genom att öka förståelsen för både innovatörernas, investerarnas och de framtida kundernas behov kan stödsystem stärkas, rätt kompetens utvecklas och företagsmiljöer göras mer attraktiva.

Life science i Medicon Valley i siffror:

- Ca 7000 anställda i Skåne
- Ca 85.000 anställda i Medicon Valley
- Tre universitet och en högskola i Skåne
- Nio universitet i Medicon Valley
- Världens största elektron- och neutron-acceleratorer
- Skandinaviens största Life Science Park
- Europas största läkemedelsföretag
- Högspecialiserad vård i Skåne och Köpenhamn

Med det överordnade syftet att bidra till hållbar tillväxt, välbefinnande och hälsa har aktörerna i FIRS beslutat att samverka för att stärka området Life science och hälsa i Skåne.

Följande prioriterade områden bedömer arbetsgruppen som särskilt viktiga:

- Skåne och Medicon Valley ska vara en av världens mest attraktiva platser för etablering och expansion av Life Science
- En sammanhållen värdekedja för forskning och innovation i världsklass
- Stärkta förutsättningar för förebyggande insatser med fokus på precisionsprevention
- Framtidens kompetensförsörjning gör Skåne till en globalt konkurrenskraftigt life science-region

Kopplat till dessa prioriteringar finns ett antal förutsättningar vilka löper som en röd tråd genom de utpekade områdena. Det handlar om globala, nationella, gränsregionala förutsättningar som på olika sätt påverkar och skapar förutsättningar för agendans utförande.

Europeiska och nationella strategier för life science

Sveriges nationella life science-strategi (2024) har som mål att långsiktigt stärka landet som en ledande life science-nation. Strategin riktar sig till universitet, högskolor, myndigheter, hälso- och sjukvårdens huvudmän, företag samt offentliga och privata finansiärer. Den betonar att regionala styrkeområden är motorer för att lyfta svensk life science internationellt och att regionala strategier måste samspela med de nationella prioriteringarna.

Danmarks strategi (2024) tar sikte på 2030 och lyfter fram behovet av att stärka klinisk forskning, utveckla användningen av hälsodata och artificiell intelligens, främja snabb implementering av innovation i vården samt skapa attraktiva villkor för investeringar och produktion.

EU:s strategi för life science (2025) syftar till att göra Europa till världens mest attraktiva plats för life science till 2030. Fokus ligger på europeiska excellenskluster, cell- och genterapier (ATMP), kliniska prövningar i flera länder, datadrivna innovationer och konkurrenskraftiga ramvillkor för företag.

För Skåne innebär detta att vår regionala agenda ska bidra till målsättningarna i Sveriges nationella strategi, och även länka samman med Danmarks prioriteringar och EU:s övergripande satsningar.

Genom att utgå från nedanstående gemensamma teman kan Skåne och Medicon Valley bidra till att genomföra den svenska strategin, samtidigt som vi stärker samarbetet med Danmark och tar en tydlig roll i genomförandet av EU:s strategi för att göra Europa till världens mest attraktiva plats för life science och Medicon Valley till en av de starkaste life science-regionerna i världen.

Gemensamma teman i de tre strategierna:

- **Kliniska prövningar och testbäddar** – skapa förutsättningar för fler företagsinitierade studier och internationella samarbeten.
- **Cell- och genterapier (ATMP) och precisionsmedicin** – driva fram spetskompetens och forskningsmiljöer som kan leda utvecklingen.
- **Hälsodata och AI** – nyttja digitala resurser för forskning, innovation och implementering i vård och omsorg.
- **Prevention och folkhälsa** – stärka insatser för tidig upptäckt, individanpassad prevention och jämlik hälsa.
- **Investeringar och produktion** – attrahera kapital och skapa attraktiva villkor för tillväxt och internationell konkurrenskraft.

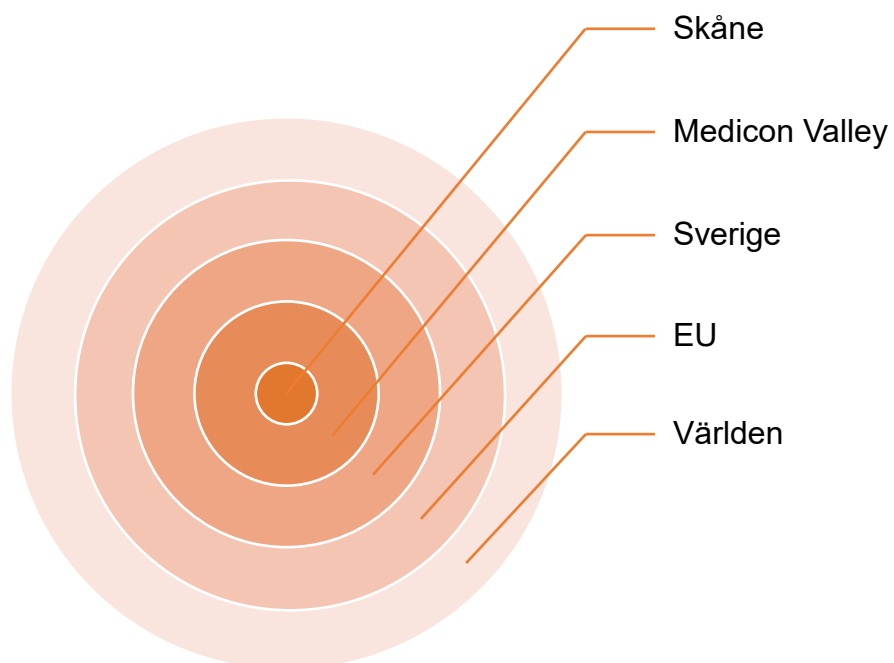
Därför ska:

FIRS Life science & hälsa ska stärka life science- och hälsosektorn i Skåne som en del av Medicon Valley genom att aktivt bidra till målsättningarna i den svenska, danska och europeiska life science-strategin och kraftsamla kring de gemensamma teman där Skåne har särskilda styrkor.

FIRS Life science & hälsa fördjupa och stärka samverkan mellan life science- och hälsosektorns aktörer samt verka för att agendans målsättningar uppfylls genom effektiv och transparant samverkan.

FIRS Life science & hälsas agenda ska vara vägledande för Skånes bidrag till Sverige och Medicon Valley som internationell noder för life science och hälsa

FIRS Life science & hälsa aktivt arbeta med nationell intressebevakning och påverkansarbete för att säkra en tydlig roll i gränsregionala och nationella processer och målsättningar.

Prioritering 1. Skåne och Medicon Valley ska vara en av världens mest attraktiva platser för etablering och expansion av life science-bolag

En stark innovationsmiljö för life science-sektorn i Skåne kräver en differentierad strategi för att stötta både startups och scaleups i att navigera ekosystemet och bidra till ökad kommersialisering, produktivitet, tillväxt, internationell attraktion och konkurrenskraft. Denna prioritering fokuserar på tre insatsområden som är viktiga för framsteg inom agendans övergripande målsättningar.

Stärkta förutsättningar för kommersialisering av forskning

Att forskning nyttiggörs och omsätts i bolag är avgörande för en hållbar tillväxt och en positiv utveckling för life science-sektorn i Skåne. Förutsättningarna för detta ska stärkas genom:

- Större samverkan mellan akademi, innovationskontor, universitetens holdingbolag, inkubatorer, forskarparker och näringsliv för förbättrade modeller för tech transfer och kommersialisering
- Kommersialiseringsprogram som stöttar från tidiga faser fram till skalning av verksamhet – från labb till scaleup genom exempelvis stöd för internationalisering och internationella mentorsnätverk
- Regulatorisk vägledning (FDA, EMA, MDR, IVDR) som en integrerad del av stödet för att påskynda marknadstillträde och minska risker i utvecklingsprocessen.
- Test- och demomiljöer för tidig validering i klinisk miljö. Samordning av test- och demomiljöer så att dessa blir tillgängliga och kända även för internationella bolag som vill etablera sig i regionen.

Positionera Skåne och Medicon Valley som en attraktiv destination för riskkapital och investeringar inom life science

För att öka regionens attraktionskraft för investerare, utländska bolagsetableringar och forskningssamarbeten behöver vi stärka Medicon Valleys varumärke som en ledande destination för investeringar inom life science genom större fokus på internationell marknadsföring och PR, där regionens värdeerbjudande som en öppen miljö för utveckling och kommersialisering, den stora tillgången på kompetens, framgångsrika bolag och goda exempel på

internationella samarbeten och investeringar i regionens ekosystem, från akademi till bolag, står i centrum.

- Stärka Medicon Valleys varumärke som en ledande destination genom internationell marknadsföring och PR
- Formaliserade och utökade samarbeten med internationella investerare, industripartners och internationella bolag aktiva i sektorn.

Identifiera behov och strukturer för olika finansieringsmodeller

För att Skåne ska bli en attraktiv plats för nationella och internationella finansiärer måste bolagens kompetens kring kapitalanskaffning och förståelse för investerarnas behov höjas. Finansieringsmodeller anpassade för olika bolagsfaser och utvecklingsbehov behöver också definieras och utvecklas.

- Fokus på att öka offentlig finansiering och riskkapital till bolag genom alla utvecklingsfaser. Exempelvis blandfinansieringsmodeller (offentlig-privat samfinansiering) för kapitalintensiva utvecklingsprogram, särskilt inom medtech och biotech.
- Utveckla specifika stöd och utbildningsprogram för Skånes behov samt bygga strukturer för långsiktiga investerarnätverk och återkommande matchmaking med internationella investerare.
- Exportfinansiering och tillgång till internationella marknader som del av finansieringsstödet.

Exempel på Life Science stödaktörer i Skåne:

Invest in Skåne

Invest in Skåne attraherar internationella investeringar och företagsetableringar samt marknadsför Skåne som en globalt konkurrenskraftig life science-miljö. Genom att lyfta fram regionens styrkor – akademi, forskningsinfrastruktur och kopplingen till Medicon Valley – skapas affärsmöjligheter inom biotech, med-/health-tech, cell- och genterapier samt precisions- och preventionsmedicin.

Medeon

Medeon Science Park arbetar aktivt för att stärka Medicon Valleys position som ett ledande medtech-kluster och samlar både nationella och internationella investerare kring denna vision. En central del i detta arbete är Medtech Summit, som Medeon och Medicon Valley Alliance arrangerar i samarbete med BioStock.

Medicon Village Innovation

Medicon Village Innovation har under 2025 etablerat Medicon Village Investor Panel. Ett strategiskt initiativ för att stärka interaktionen mellan lovande företag och väletablerade investerare i Sverige. Panelen består av 10-15 investerare och grupperingen möts på återkommande basis.

Läs mer här: <https://www.mediconvillage.se/medicon-village-investor-panel/>

LU innovation och LU Ventures

Lunds universitets innovationsverksamhet har under år 2025 ytterligare förbättrat sitt Business Track – ett program designat för att accelerera utvecklingen av forskningsbaserade tillväxtbolag, som drivs av LU Innovation och LU Ventures. Vidare har vi tillsammans med flera lokala innovationsaktörer startat ett, av EU och regionen finansierat projekt - Path2Patient - för att stärka förmåga att utveckla ATMP-bolag (tex gen- och stamcellsbehandlingar).

MAU innovation och MAU holding

Under 2025 har Mau Innovation och Mau Holding initierat utvecklingen av en unik arena för integrerat lärande som förenar forskning och innovation inom ramen för det pedagogiska och forskningsintegrerade programmet Vertically Integrated Projects (VIP). Av de 26 deltagande forskningsprojekten är 12 inom området life science. Initiativets övergripande syfte är att stärka förutsättningarna för forskningskommersialisering genom att främja effektiva teamkonstellationer, där studenter aktivt medverkar i kommersialiseringprocessen.

Smile Venture Hub och Smile Inject Capital

SmiLe Venture Hub stöttar lovande life science-startups från idé till kommersialisering via inkubations- och kapitaliseringsstöd och tillgång till labbmiljöer. Under året har de satt Medicon Valleys start up ekosystem på världskartan genom flera etablerade samarbeten med internationell läkemedelsindustri. Via fonden SmiLe Inject Capital görs pre seed-investeringar i lovande start ups.

Medicon Valley Alliance

MVA arbetar för att stärka Medicon Valley som EU:s mest konkurrenskraftiga och innovativa life science-region. Fokus ligger på att attrahera talang, investeringar och forskning genom ett starkt gränsöverskridande arbetssätt. Genom att samla akademi, industri och hälso- och sjukvård driver MVA samarbeten som ökar regionens synlighet och konkurrenskraft internationellt.

Prioritering 2. En sammanhållen värdekedja för forskning och innovation i världsklass

Forskning och innovation inom life science drivs av ett proaktivt och tätt samspel mellan sektorns aktörer – näringsliv, akademi samt hälso- och sjukvård. Detta samspel är avgörande för att driva utvecklingen av framtidens hälso- och sjukvård, öka konkurrenskraften och bidra till tillväxt. Life science är inte bara en industriell styrkeposition – det är en direkt investering i framtidens evidensbaserade, högkvalitativa vård.

För att säkra ett starkt kliniskt genomslag och långsiktig utveckling av hälso- och sjukvården måste forskning och innovation integreras som grundläggande delar i vårdens och omsorgens strukturer. Klinisk forskning – i synnerhet behandlingsforskning, kliniska interventionsstudier samt akademiska och industrisponsrade läkemedelsprövningar – behöver stärkas kraftfullt. Sådan forskning genererar direkt klinisk nytta och relevant evidens, och utgör grunden för en vård där nya innovationer implementeras effektivt och med patientens bästa i fokus.

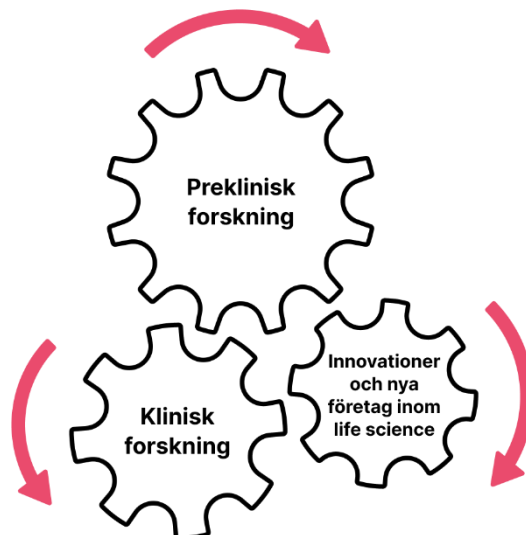
Högkvalitativa kliniska interventionsstudier kräver tillgång till klinisk infrastruktur, data, patientunderlag och ett fungerande samspel mellan forskning och vårdverksamhet.

Starka lokala forskningsmiljöer som motor för preklinisk och klinisk excellens

Både preklinisk och klinisk forskning är nödvändiga för att kunna genomföra kliniskt relevanta och patientnyttiga interventionsstudier. För att stärka den fulla kedjan – från prekliniskt koncept till implementerad behandling – krävs både hög innovationsförmåga och satsningar på regionala, nationella och internationella samarbeten mellan akademi, hälso- och sjukvård, kommun, näringsliv samt patientföreningar.

I detta ingår också en växande betydelse för teknologisk forskning som stödjer utvecklingen av nya metoder, tekniker och arbetsprocesser. Sådana teknologier kan på ett tidigt stadium bidra till att förfinas forskningsresultat, underlätta övergången från laboratoriemiljö till klinisk prövning och stärka kopplingen mellan akademi, vård och industri. Styrkeområden som pekats ut nedan är utvalda bland annat baserat på en analys av Skånes forskningsstyrkor, IVAs rapport om strategiska tekniker, Strategiska forskningsområden som drivs av Lunds universitet (stamcells forskning, neurovetenskap, epidemiologi och diabetes)

- Säkerställ de strukturella förutsättningarna – kompetens, infrastruktur, finansiering och samverkansformer – för hållbara och konkurrenskraftiga forskningsmiljöer.
- Främja samverkan mellan akademi, hälso- och sjukvård och näringsliv kring behovsdrivna forskningsfrågor.
- Fokus på regionens starka lokala miljöer inom preklinisk och klinisk forskning till exempel diabetes, virusforskning, neurovetenskap, stamceller, cancer och oral hälsa. Ökat fokus på teknologisk forskning av relevans för till exempel cell- och genterapier (ATMP)

Figur. En sammanhållenvärdekedja för forskning och innovation

Förbättra förutsättningarna för fler och bättre kliniska läkemedelsprövningar

Kliniska läkemedelsprövningar är avgörande för att validera innovationer, utveckla hälso- och sjukvården i praktiken samt göra det möjligt för näringslivet att växa. De bidrar till såväl klinisk nytta för patienter som till internationell konkurrenskraft för Skåne som forsknings- och innovationsregion.

Förutsättningarna att bedriva kliniska prövningar varierar beroende på företagsstorlek, branschtillhörighet och typ av prövning. För att Skåne ska vara i framkant på detta område krävs kraftfulla insatser på både regional och nationell nivå.

- Stärk hälso- och sjukvården som partner i läkemedelsprövningar med utgångspunkt i Skånes styrkeområden inom klinisk forskning
- Utveckla och samordna starka kliniska forskningsmiljöer som grund för konkurrenskraftiga läkemedelsprövningar.
- Förbättra samverkan, processer och infrastruktur för kliniska prövningar för att öka genomförandekapacitet och konkurrenskraft.
- Förbättra tillgången till hälsodata för att stärka forskning, innovation och genomförandet av kliniska prövningar.

Stärka förutsättningar för implementering av innovationer

För att säkerställa att innovationer inom life science implementeras snabbt och effektivt i hälso- och sjukvården krävs tydliga strukturer, styrning och incitament som understödjer implementeringsprocessen. Detta omfattar samverkan mellan forskning, vård, näringsliv och beslutsfattare samt etablerade processer för uppföljning, utvärdering och kunskapsöverföring. Genom att vidareutveckla befintliga miljöer och stärka systemets samordning kan avståndet mellan utvecklad lösning och klinisk tillämpning kortas, vilket ökar både vårdens kvalitet, innovationskraften nationellt och skapar underlag för implementering i vårdens ordinarie verksamhet. En central del i detta är att säkerställa att såväl Skånes universitetssjukhus som övriga sjukhus aktivt kan bidra i utvecklings- och prövningsmiljöer. Den samlade kapaciteten skapar bredd, stärker möjligheterna att inkludera relevanta patientgrupper och ger ett mer heltäckande. Skåne ska accelerera övergången från forskning till klinisk tillämpning genom:

- Snabb implementering av innovationer till exempel läkemedel och medicinteknik i den kliniska verksamheten.
- Pilotsamarbeten, erfarenhetsutbyten och kunskapsöverföring mellan vård och omsorg, innovationsaktörer samt näringsliv.

Öka nyttjandet av Skånes forskningsinfrastrukturer

Öka nyttjandegraden av den regionala och nationella forskningsinfrastrukturen, med särskilt fokus på att mobilisera ekosystemet kring ESS, MAX IV, SciLife lab samt PreGMP och GMP-faciliteterna vid Skånes ATMP-centrum.

MAX IV:s avancerade röntgenteknik möjliggör strukturell analys av biomolekyler på atomnivå, vilket kan påskynda utvecklingen av nya läkemedel, förbättra formuleringar och optimera läkemedelsleverans. ESS kompletterar genom att ge unika insikter i dynamiska processer i biologiska material, exempelvis proteiners rörelsemönster eller hur läkemedelsmolekyler interagerar med cellmembran.

SciLifeLab i Lund tillhandahåller avancerad infrastruktur för molekylär analys och bioinformatik, vilket möjliggör detaljerad kartläggning av genetiska och cellulära processer. Genom teknologier som helgenomsekvensering, single-cell-analys och strukturbologi kan forskare identifiera sjukdomsmekanismer, utveckla precisionsmedicin och utvärdera nya behandlingsstrategier.

Region Skånes ATMP-centrum i Lund har en GMP-facilitet där cell- och genterapier tillverkas för kliniska prövningar. GMP-faciliteten ligger i nära anslutning till Lunds universitets preGMP-facilitet som är en testmiljö där teknisk och medicinsk forskning utvecklas och anpassas till tillverkning enligt GMP för att accelerera övergången från preklinisk till klinisk forskning.

- Positionera Skåne som en ledande miljö för avancerad life science/deeptech. Särskild vikt bör läggas vid att utveckla och stärka stödfunktioner för företag som vill nyttja anläggningarna MAXIV och ESS, Sci Life lab samt preGMP och GMP-faciliteterna vid Skånes ATMP-centrum.

Regionala exempel

Ny e-tjänst för deltagande i kliniska studier

Region Skåne erbjuder en ny e-tjänst där invånare i Skåne kan logga in via 1177.se för att anmäla sitt intresse att delta i kliniska studier. Lösningen gör det enklare för fler att nås vid aktuella studier och för forskare att rekrytera deltagare. Genom att underlätta samtycke och urval bidrar tjänsten till ökad rekryteringskapacitet, vilket stärker regionens möjlighet att genomföra fler och snabbare kliniska prövningar.

Samverkansmodell för utveckling av cell-och genterapier

Lundamodellen tar forskningen från labb till patient i en sammanhållen kedja av miljöer, expertis och aktörer där akademi, vård, industri och innovationsstödsaktörer samverkar för att möjliggöra både klinisk användning och kommersialisering. Lunds universitets pre-GMP-anläggning stödjer den tidiga utvecklingen och förbereder projekt för GMP-kompatibel tillverkning. Skånes universitetssjukhus ATMP-centrum fungerar sedan som ingång för kliniska prövningar och införande av avancerade terapier i vården. Runtomkring finns ett nät av innovationsstöddaktörer som bidrar med exempelvis inkubation och investeringsstöd.

Prioritering 3. Stärkta förutsättningar för förebyggande insatser med fokus på precisionsprevention

Samhällets hälsoutmaningar, såsom en åldrande befolkning, ökade vårdkostnader och växande ojämlikhet i hälsa, ställer krav på effektiva förebyggande insatser. Precisionsprevention innebär att förebyggande åtgärder anpassas efter individens unika riskprofil, livsstil och omgivningsfaktorer. Genom att använda evidensbaserade metoder och data om hälsa och risk kan insatser riktas mer träffsäkert, vilket ökar hälsovinster och effektivitet i vården.

Tvårdisciplinära angreppssätt och systematiskt arbete med uppföljning och utvärdering är centralt för att identifiera vilka insatser som ger störst effekt för olika grupper, samt för att möjliggöra långsiktiga och hållbara förbättringar i folkhälsan.

Skåne har flertalet starka forskningsmiljöer inom prevention bland annat diabetes, oral hälsa och hjärt- och kärl-sjukdomar. Regionen har etablerade samarbeten mellan akademi, hälso- och sjukvård och näringsliv, vilket ger goda förutsättningar att utveckla och skala upp lösningar för bättre folkhälsa.

Precisionsprevention i praktiken

Precisionsmedicin kan bidra till prevention av vanliga folksjukdomar som exempelvis diabetes, cancer och hjärt-kärlsjukdomar. Det kommer att behövas nya arbetssätt och samverkansmodeller där primärvård, laboratoriemedicin och specialistvård bidrar till att identifiera risker och genomföra förebyggande åtgärder. Därmed vidgar vi vyn för precisionsmedicin till de stora sjukdomarna och inte bara till sällsynta sjukdomar. Området ska stärkas genom att:

- Öka antalet internationella samarbeten och projekt kopplade till precisionsprevention
- Förstärka relationer mellan de aktörer i Skåne som arbetar med prevention
- Stärkt samverkan mellan, kommun, hälso-och sjukvården och näringsliv med fokus på prevention.

Nya ekonomiska incitament för prevention

För att stimulera hållbara förebyggande åtgärder behöver vi utveckla modeller som belönar faktiska hälsoförbättringar – inte bara inom vården, utan också i andra sektorer som bidrar till folkhälsa. Detta ska göras genom att:

- Utforska utfallsbaserade ersättningsmodeller där aktörer belönas för insatser som förbättrar hälsa, exempelvis genom livsstilsförändring eller digital egenmonitorering.
- Stimulera saminvesteringar i förebyggande åtgärder där flera aktörer bidrar med finansiering, kompetens eller tid för att uppnå bättre folkhälsa och resurseffektivitet.

Regionala exempel

Precisionsmedicinskt centrum syd

Samlar klinisk och akademisk expertis för att bredda tillämpningen av precisionsmedicin till prevention och behandling av vanliga folksjukdomar som diabetes. Fokus ligger på att angripa grundorsakerna till sjukdom på individnivå – en central komponent i ett hållbart hälsosystem. Precisionsprevention utgör ett av huvuduppgifterna för Precisionsmedicinskt Centrum Syd- ett samarbete mellan Region Skåne och Lunds universitet.

Dent2Health är ett initiativ som Medeon under flera år har drivit tillsammans med MVA, MAU, Folk tandvården Skåne och Centrum för primärvårdsforskning för att belysa sambanden mellan oral hälsa och allmän hälsa. Inom ramen för initiativet har ett starkt tvärsektoriellt nätverk etablerats inom Medicon Valley, med aktörer från akademi, industri, hälso- och tandvård samt offentlig sektor.

Arbetet har haft fokus på kunskapsutbyte, dialog och gemensamt lärande kring oral hälsas roll i prevention och tidig upptäckt av ohälsa, exempelvis typ 2-diabetes. Genom seminarier, workshops och samverkansaktiviteter har initiativet bidragit till ökad samsyn, stärka relationer och en gemensam kunskapsbas inom området.

Prioritering 4: Framtidens kompetensförsörjning gör Skåne till en globalt konkurrenskraftig life science-region

För att Skåne ska fortsätta utvecklas som en ledande life science-region krävs ett strategiskt och samordnat arbete med kompetensförsörjning. Det innebär att attrahera, integrera och behålla rätt kompetenser, men också att säkerställa livslångt lärande, gränsöverskridande rörlighet och framtidssäkrad utbildning. Skåne ska, tillsammans med danska aktörer inom Medicon Valley, ta en aktiv roll i att forma ett sammanhängande talangekosystem som stärker klustrets attraktionskraft och innovationsförmåga.

Attrahera och behålla internationella talanger

Skåne ska, i samverkan med danska aktörer, bidra till en gemensam talangstrategi för Medicon Valley med fokus på kompetensområden där behoven är mest akuta: FoU, regulatoriska processer, avancerade terapier, dataanalys, bioinformatik, AI och kliniska prövningar. Särskild vikt ska läggas vid att:

- Marknadsföra Medicon Valley som en integrerad och attraktiv arbetsmarknad för internationella specialister inom life science.
- Stärka stödet till små och medelstora företag i att rekrytera och integrera internationell arbetskraft.
- Helhetserbjudande för internationell spetskompetens – boende, välfärd och work-life balance som stärker Skånes attraktionskraft.

Främja rörlighet och livslångt lärande

För att öka sektorns förutsättningar för långsiktig tillväxt och anpassningsförmåga krävs insatser som underlättar rörlighet mellan forskning, vård, näringsliv och offentlig sektor. Särskild vikt ska läggas vid att:

- Stötta forum för kontinuerlig kompetensdialog med bransch, utbildningsaktörer och offentlig sektor.
- Arbeta gränsöverskridande för att undanröja administrativa hinder för mobilitet inom Medicon Valley.

- Stödja utvecklingen av flexibla lärandeformer, vidareutbildning och karriärväxling inom sektorn.
- Utveckla gemensamma utbildningssatsningar inom Medicon Valley som exempelvis den forskarskola för cell- och genterapi som redan finns idag.

Framtidssäkra utbildningssystemet

Regionens utbildningsmiljöer behöver rustas för att möta kompetensskiften inom precisionshälsa, cell och- genterapier (ATMP), AI och hållbar medicin-teknik. Särskild vikt ska läggas vid att:

- Initiera samarbete med lärosäten och sektorns aktörer för att integrera entreprenörskap, innovationsledning, hållbarhet och digitalisering i utbildningar.
- Stödja mentorskap, karriärvägar och praktikprogram som ökar studenters kunskap om möjligheterna inom sektorn och skapar kontakt med framtida arbetsgivare.
- Verka för att identifiera och utveckla nya spetskompetenser som kan profilera regionen och bidra nationellt och internationellt.
- Stärka intresset för medicin och teknik i hela utbildningssystemet

Exempel på insatser i Skåne

Nationell och internationell forskarskola för ATMP

Lunds Universitet driver både det nationella doktorandprogrammet för ATMP och den internationella forskarskolan (RAMP-UP). Den sistnämnda tillsammans med Danmarks Tekniske Universitet i Köpenhamn, Leiden University Medical Center och Hannover medical center. Programmet är multidisciplinärt och vänder sig även till jurister, teknologer och hälsoekonomer. Yrkesgrupper som alla behövs för att få till stånd en ny behandling.

Yrkesnätverk för livslångt lärande

Medicon Village driver flera professionella nätverk, bland annat inom regulatory affairs och quality assurance, som fungerar som kontinuerliga lärandemiljöer där yrkesverksamma regelbundet delar kunskap, erfarenheter och praktiska insikter.

Utbildning i innovationsledning

Innovation Skåne lanserar, med stöd från Regional Utveckling och i samarbete med Region Skåne, utbildningar i innovationsledning för regionens verksamheter. Syftet är att stärka förmågan att arbeta med innovation som en av lösningarna på de regionala utmaningarna. Genom strukturerad innovationsledning i samverkan med akademi, näringsliv och civilsamhälle skapas förbättrade förutsättningar att implementera nya lösningar och arbetssätt till nytta för Skånes invånare.

Vad är FIRS?

Forsknings- och innovationsrådet i Skåne (FIRS) är ett forum för samverkan mellan näringsliv, akademi, kommun, region och nationell nivå där såväl lokala, regionala, nationella som internationella insatser kan samordnas – detta för att skapa förbättrade förutsättningar för forskning och innovation i Skåne genom ökad och fördjupad samverkan.

Skånes Innovationsstrategi, tillika Skånes smart specialiseringsstrategi koncentrerar resurser till så kallade smarta specialiseringsområden. Life Science och hälsa är ett av dessa områden som, utifrån analyser, bedömts vara särskilt gynnsamma att stimulera innovation inom för att stärka Skånes produktivitet. Denna agenda pekar ut riktning och prioriteringar för FIRS Life Science hälsa.

Utifrån innovationsstrategin arbetar FIRS för att samla och driva utvecklingsinsatser i Skåne. Vi agerar tillsammans för att tillvarata möjligheter och för att ha beredskap att agera med enad kraft på kritiska händelser. Forsknings- och innovationsrådet i Skåne består av ledamöter från den politiska ledningen i kommuner och region, rektorerna vid lärosätena, samt näringslivet genom handelskammaren och ordförandena för FIRS sex arbetsgrupper och organiseras genom en överenskommelse mellan parterna.

Läs mer om FIRS och Skånes innovationsstrategi här: <https://utveckling.skane.se/tema/forsknings-och-innovationsradet-i-skane>

FIRS-RÅD – ett 40-tal ledamöter samlar Skåne

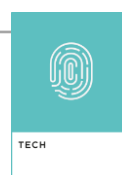
Förankring, nätverkande, dialog

STYRELSE – sju organisationer

Leder FIRS arbete

Arbetsgrupper inom Skånes sex specialiseringsområden

Ansvariga för genomförande av agendorna, prioritera och mobilisera

FIRS arbetsordning.

Referensläsning

Deklaration mellan Sverige och Danmark – I samband med Öresundsbrons 25-årsjubileum 2025

[Deklaration mellan Sverige och Danmark - I samband med Öresundsbrons 25-årsjubileum 2025](#)

Skånska styrkeområden

<https://utveckling.skane.se/publikationer/publikationer/innovationsrapport-skanska-styrkeomraden/>

Innovationsframtid Skåne – Analys forskning

<https://ramboll.se/-/media/files/ramboll-sweden-se/innovation/innovationsframtid-skane-analys-forskning-slutrapport-2019.pdf>

Life Science Barometer 2025 – Skåne Edition

<https://www.mediconvillage.se/app/uploads/2025/05/Medicon-Village-Life-Science-Barometer-Skane-2025-final-report.pdf>

Sweden's Competitiveness and Investment Priorities

<https://www.iva.se/publicerat/swedens-competitiveness-and-investment-priorities/>

Statistik över svenska life science-företag

<https://www.vinnova.se/publikationer/statistik-over-svenska-life-science-foretag/>

Test- och demonstrationsmiljöer i Skåne

<https://utveckling.skane.se/publikationer/publikationer/test--och-demonstrationsmiljoer-i-skane/>

Life Science Barometer (nationell utgåva)

<https://swedenbio.se/vi-bygger-kunskap/rapporter-och-faktablad/>

Helsingborgs analys av styrkeområden

Foto på framsida: Natali_Mis/Shutterstock.com

